

Loodusõpetus

1. klass

- **Õpisisu**

1. Aastaajad

Aastaegade vaheldumine looduses seoses soojuse ja valguse muutustega. Taimed, loomad ja seened eri aastaegadel.

2. Inimese meeled ja avastamine

Elus ja eluta. Asjad ja materjalid. Tahked ained ja vedelikud.

3. Mõõtmine ja võrdlemine

Kaalumine, pikkuse ja temperatuuri mõõtmine.

4. Ilm

Ilmavaatlused. Ilmastikunähtused.

5. Organismid ja elupaigad

Taimede ja loomade välisehitus ning mitmekesisus. Taimede ja loomade eluavaldused: toitumine ja kasvamine. Koduloomad. Taimeriik - taimede mitmekesisus. Veetaimede erinevus maismaataimedest.

6. Inimene

Inimene. Hügieen kui tervist hoidev tegevus. Inimese elukeskkond. Inimese kasvamine ja arenemine (elukaar).

- **Õpitulemused**

1. Aastaajad

- Märkab muutusi seene, taime ja loomariigis vastavalt aastaegadele.
- Toob näiteid looduses toimuvate aastaajaliste muutuste tähtsuse kohta inimese elus.
- Mõistab, et elu Maal sõltub Päikesest.
- Märkab muutusi looduses ning seostab neid aastaegade vaheldumisega.

2. Inimese meeled ja avastamine

- Teab ja oskab nimetada inimese viit meelt. Teab, milleks meeled on vajalikud.
- Kirjeldab loodus- ja tehisobjekte erinevate meeltega saadud teabe alusel.

- Mõistab, et inimene on osa loodusest ning inimeste elu sõltub loodusest; suhtub loodusesse säästvalt.
- Märkab looduse ilu ja erilisust ning väärtustab oma kodukoha elurikkust ja maastikulist mitmekesisust.
- Teab, mis on (linna)plaan. Tunneb ära levinumaid leppemärke.
- Eristab tahkeid ja vedelaid aineid ning valdab ohutunnet tundmatute ainete vastu.
- Teab vee erinevaid (3) olekuid ja tähtsust loodusele.

3. Mõõtmine ja võrdlemine

- Oskab mõõta aega (aastaajad, öö, päev, ööpäev, tund, nädal).
- Teab soojusallikaid.
- Kaalub kehi, mõõdab temperatuuri ja pikkusi korrektselt, valides sobivaid mõõtmisvahendeid.
- Eristab elus- ja eluta looduse objekte ja nähtusi ning vaatleb, nimetab, kirjeldab ja rühmitab neid.

4. Ilm

- Teeb ilmavaatlusi, iseloomustab ilma nelja ilmatunnuse põhjal (õhu temperatuur, pilvisus, sademed, tuul).
- Valib ilmale vastava välisriietuse.
- Oskab kirjeldada ilma vastavalt aastaegade vaheldumisele.

5. Organismid ja elupaigad

- Tunneb kodukoha levinumaid taime- ja loomaliike.
- Teab, mida taim eluks vajab. Taim eraldab hapnikku.
- Käitub loodushoidlikult ning järgib koostegutsemise reegleid.
- Kirjeldab taimede, loomade ja seente välisehitust, seostab seda elukeskkonnaga ning toob näiteid nende tähtsuse kohta looduses.
- Eristab seeni, taimi ja loomi toitumise, kasvamise ning väliste tunnuste järgi.
- Oskab taimi rühmitada (puud, põõsad, rohttaimed, köögiviljad).
- Tunneb ja oskab nimetada levinumaid puuliike nende lehtede ja viljade järgi.
- Tunneb põhjalikult ühte rohttaime liiki, tuginedes koostatud uurimuslikule ülevaatele.
- Kirjeldab õpitud loomaliikide eluviise ja elupaiku.
- Oskab nimetada levinumaid paiga- ja rändlinde.
- Teab seente mitmekesisust, nimetab tuntumaid söödavaid ja mürgiseid kübarseeni ning oskab vältida mürgiste seentega seotud ohtusid. Tunneb ära kärbseseente tunnuseid.
- Arvestab taimede ja loomade vajadusi ning suhtub neisse vastutustundlikult.

- Oskab nimetada loomade pereliikmeid.
- Teab, milleks koduloomad on vajalikud.

6. Inimene

- Kirjeldab inimese välisehitust, kasutades mõõtmistulemusi.
- Järgib hügieeninõudeid ning väärtustab tervislikke eluviise.
- Teadvustab inimese vajadusi, tarbib vastutustundlikult ning hoiab keskkonda.
- Toob näiteid, kuidas inimene sõltub loodusest ning muudab oma tegevusega loodust.
- Võrdleb inimeste elu maal ja linnas.
- Teab hädaabinumbrit.

2. klass

- **Õpisisu**

1. Organismid ja elupaigad

Taimede sarnasused ja erinevused loomadest. Maismaaloomade välisehitus ja mitmekesisus. Loomade eluavaldused: elupaigad, toitumine, arenemine ja kasvamine. Koduloomad. Veeloomade erinevus maismaaorganismidest.

2. Organismide rühmad ja kooselu

Loomade mitmekesisus. Selgroogsed loomarühmad ja nende tunnused.

3. Ilm

Ilmatunnused. Ilmastikunähtused.

4. Inimene

Välisehitus. Inimese toiduvajadused ja tervislik toitumine. Hügieen kui tervist hoidev tegevus. Inimese elukeskkond.

- **Õpitulemused**

1. Organismid ja elupaigad

- Teab ja oskab nimetada elusorganismide tunnuseid.
- Teab ja oskab nimetada elusorganismide vajadusi.
- Kirjeldab looma tema välise tunnuste (kehaosade) põhjal.

- Teab vee- maismaaloomade sarnasusi ja erinevusi. Oskab neid kirjeldada.
- Oskab jaotada loomi nende toitumise ja elupaiga järgi.
- Teab koduloomade tähtsust inimese jaoks.
- Viib läbi erinevate elukeskkonna vaatlusi.

2. Organismide rühmad ja kooselu

- Mõistab, et loomad jagunevad kahte suurde rühma (selgrootud ja selgroogsed).
- Tunneb ära erinevate selgroogsete loomarühmade (5) tunnused. Oskab neid kirjeldada ja nimetada.
- Teab erinevate selgroogsete loomarühmade elupaiku, toitumist, paljunemist, arenemist.
- Mõistab iga loomarühma tähtsust ja vajalikkust loodusele.
- Tunneb põhjalikult ühte looma liiki, tuginedes koostatud uurimuslikule ülevaatele.

3. Ilm

- Teab ja oskab kirjelda ilma nelja põhilise tunnuse järgi.
- Oskab kasutada ja mõõta temperatuure, kasutades selleks sobivat termomeetrit.
- Oskab vaadelda ja määrata pilvisust.
- Tunneb erinevaid sademete liike ja seost aastaegadelega.
- Teab, mis on tuul ning mille järgi määrata tuule tugevust.
- Teab ja oskab nimetada erinevaid ilmastikunähtusi.

4. Inimene

- Oskab kirjeldada inimese välisehitust ja võrrelda seda loomade välisehitusega.
- Oskab nimetada ja näidata inimese kehaosi.
- Oskab mõõta ja võrrelda enda väliseid tunnuseid klassikaaslastega.
- Järgib hügieeni ja tervisliku toitumise põhimõtteid. Tunneb toidupüramiidi.
- Koostab õpetaja abiga õpimapi inimese välisehituse ja toitumise kohta.
- Teab lauas käitumise kombeid.
- Oskab lugeda pakendilt vajalikku infot.
- Teab, kuidas hoida tervist. Mis on tervislik eluviis.
- Teadvustab inimese vajadusi, tarbib vastutustundlikult, väldib enda ja teiste tervise kahjustamist ning hoiab keskkonda.
- Toob näiteid, kuidas inimene sõltub loodusest ning muudab oma tegevusega loodust.

3. klass

- **Õpisisu**

1. Organismide rühmad ja kooselu

Taimede mitmekesisus. Loomade mitmekesisus. Seente mitmekesisus. Samblikud. Liik, kooslus, toiduahel. Samblad, samblikud, bakterid.

2. Liikumine

Liikumise tunnused. Jõud liikumise põhjusena (katseliselt). Liiklusohutus.

3. Elekter ja magnetism

Vooluring. Elektrijuhid ja mitteelektrijuhid. Elektri kasutamine ja säästmine. Ohutusnõuded. Magnetnähtused. Kompass.

4. Plaan ja kaart

Plaan, kaart, aerofoto. Kaart ja legend, leppemärgid.

5. Minu kodumaa Eesti

Eesti kaart. Ilmakaared ning nende määramine kaardil ja looduses. Tuntumad kõrgustikud, saared, poolsaared, lahed, järved, jõed ja asulad Eesti kaardil.

- **Õpitulemused**

1. Organismide rühmad ja kooselu

- Teab, et ühte liiki kuuluvad organismid on sarnased.
- Eristab selgroogseid (kala, kahepaikne, roomaja, lind ja imetaja) ning selgrootuid (putukad).
- Kirjeldab õpitud loomaliikide eluviise ja elupaiku.
- Eristab õistaimi, okaspuud, sõnajalg- ja sammaltaime ning samblikke.
- Teab seente mitmekesisust, nimetab tuntumaid söödavaid ja mürgiseid kübarseeni ning oskab vältida mürgiste seentega seotud ohtusid.
- Tunneb tuntumaid mürk- ja ravimtaimi.
- Arvestab taimede ja loomade vajadusi ning suhtub neisse vastutustundlikult.
- Toob näiteid erinevate organismide seoste kohta looduses ning koostab õpitud liikidest lihtsamaid toiduahelaid.

2. Liikumine

- Oskab ette näha liikumisega seotud ohuolukordi.
- Toob näiteid, millest sõltub liikuva keha peatamise aeg ja teepikkus.
- Teab, kuidas mõjutab tuul kehade liikumist.
- Teab, kuidas mõõdetakse kiirust.

3. Elekter ja magnetism

- Teab, mis on elektrienergia ning selle vajalikkus tänapäeval.
- Teab, kus ja kuidas saadakse elektrivoolu.
- Teeb katsega kindlaks elektrit juhtivad ja mittejuhtivad ained ning rakendab saadud teadmisi, kasutades elektririistu ohutult.
- Selgitab kompassi töö põhimõtet, toetudes katsele magnetiga.
- Määrab kompassi järgi põhja- ja lõunasuunda.

4. Plaan ja kaart

- Saab aru lihtsast plaanist või kaardist ning leiab kooliümbruse plaanilt tuttavaid objekte.
- Mõistab, et kaardi järgi on võimalik tegelikkust tundma õppida.
- Oskab joonestada ruumi plaani.
- Eristab plaani, kaarti ja aerofotot.
- Oskab lugeda kaardi leppemärke / legendi.
- Oskab plaanil või kaardil kasutada ilmakaari.

5. Minu kodumaa Eesti

- Kirjeldab Eesti kaardi järgi objektide asukohti, kasutades ilmakaari.
- Näitab Eesti kaardil oma kodukohta, suuremaid kõrgustikke, saari, poolsaari, lahtesid, jõgesid, järvi ja linnu.
- Oskab kaardi värvide põhjal kirjeldada Eesti pinnamoodi.